

STYRETS BERETNING 2019

Virksomhetens art og hvor den drives

NHO Reiseliv er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge og er tilknyttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). NHO er den største interesseorganisasjonen for bedrifter i Norge.

NHO Reiselivs adresse er Næringslivets Hus, Middelthuns gate 27 på Majorstuen i Oslo og holder til i samme bygg som de fleste landsforeningene i NHO-fellesskapet. NHO Reiseliv arbeider målrettet for å fremme reiselivets interesser overfor det politiske miljø, både lokalt og sentralt.

NHO Reiseliv jobber med kommunikasjon som et virkemiddel for å sette reiselivets saker på dagsordenen i media.

Innkjøpskjeden fremforhandler best mulige rammebetingelser for medlemmene på en rekke varer og tjenester.

NHO Reiselivs juridiske avdeling består av advokater som har særlig kunnskap og erfaring i arbeidsrett.

Sammen med NHO sentralt, er juristene engasjert i enten forbundsvise eller sentrale tarifforhandlinger hvert år. Videre har NHO Reiseliv et eget fagområde for medlemsservice.

NHO Reiseliv hadde per 31.12.2019 3313 medlemsbedrifter innenfor ulike bransjer knyttet til reiselivet i Norge. I 2018 var antallet medlemsbedrifter 3094. Hovedvekten av medlemmer er i bransjene servering, overnatting, opplevelse, bilutleie og destinasjon. Et flertall av medlemsbedriftene er mindre og mellomstore, opptil 12 årsverk, men også store konserner er blant medlemmene.

NHO Reiseliv er medlem i Nordisk Besøksnæring, den europeiske hotell- og restaurant-organisasjonen HOTREC, Nordisk Campingråd og den europeiske campingorganisasjonen EFCO & HPA.

Ny strategiperiode: Strategi 2x30

I 2019 gikk NHO Reiseliv inn en ny strategiperiode som varer til og med 2022. I løpet av de neste fire årene skal NHO Reiseliv og våre medlemmer jobbe for at reiselivsnæringen skal fordobles innen 2030, derav navnet «2x30».

Den nye strategien er offensiv, men samtidig gjenkjennbar da den bygger på hovedlinjene i «Strategi 2015 – 2018». Utviklingen av den nye strategien har involvert hele NHO Reiseliv.

Den nye strategien har definert fem strategiske hovedmål:

1. Høy synlighet:

NHO Reiseliv skal være den synligste og mest troverdige aktøren i norsk reiseliv.

2. Styrke lønnsomheten hos medlemsbedriftene:

NHO Reiselivs medlemsfordeler skal styrke bedriftenes lønnsomhet.

3. Sikre bedre og smartere rammebetingelser:

NHO Reiseliv skal få gjennomslag for prioriterte endringer i rammebetingelser.

4. Styrke næringens anseelse og stolthet:

Reiselivet skal anerkjennes som en av Norges viktigste sysselsetter og skattebetaler.

5. Flere og mer fornøyde medlemmer:

NHO Reiseliv skal øke medlemstallene og beholde fornøyde, eksisterende medlemmer.

Styrets arbeid i 2019

Styret har hatt seks ordinære møter i 2019. Styret består av syv styremedlemmer og to varamedlemmer. I møtene deltar både styre- og varamedlemmer. Administrasjonen og styret i NHO Reiseliv har fått til mye i 2019. Noen av resultatene av dette arbeidet presenteres på de følgende sidene.

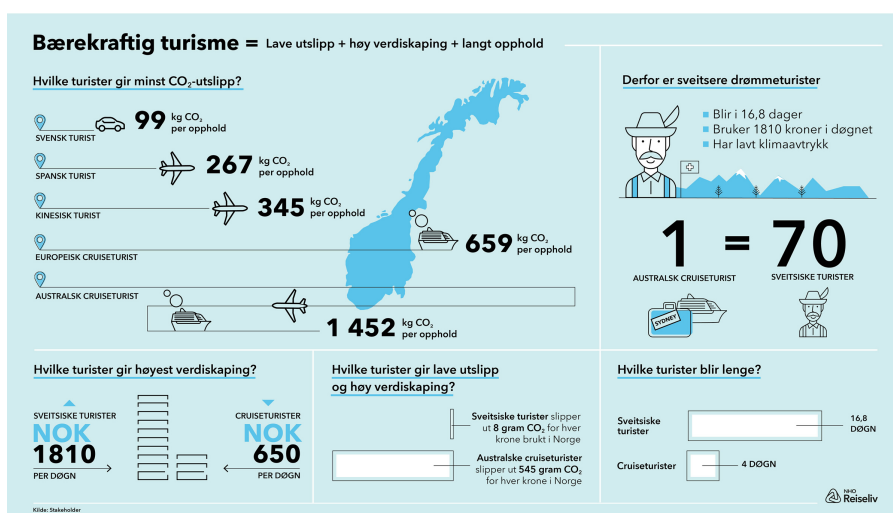
1. Høy synlighet

Gjennom offensiv kommunikasjon basert på kompetanse og tall og fakta, har NHO Reiseliv jobbet med å styrke organisasjonens posisjon som den foretrukne kilden innen reiseliv.

Tett samarbeid med ulike leverandører av statistikk og data om reiselivet har bidratt til et bedre data- og analysegrunnlag. Det har bydd på flere muligheter til å være synlige i mediebildet, og har styrket organisasjonens troverdighet som talsperson om temaer som berører norsk reiseliv.

Medierapporter viser at NHO Reiseliv i 2019 ble omtalt i 1931 oppslag. Dette er en oppgang fra 1685 i 2018. Hele 41 prosent av den totale omtalen er positivt vinklet for NHO Reiseliv. 56 prosent av oppslagene er nøytrale og kun tre prosent er negativt vinklet. NHO reiseliv er representert med talsperson i 52 prosent av omtalen. Den høye andelen positiv omtale skyldes at NHO Reiseliv ofte er premissleverandør i oppslagene og får høy grad av gjennomslag for sine standpunkt.

Som et resultat av målrettet innhold med målgruppeanalyser, søkemotoroptimalisering, kanalsegmentering og produksjon av brukertilpasset innhold, økte antall kvalitetstreff til nhoreiseliv.no konsekvent i alle kanaler fra 2018 til 2019.

I 2019 så www.nhoreiseliv.no 101 986 brukere fra organisk søk, opp 4,84% fra 2018. Av disse var 95 986 nye brukere, som er en økning på 4,31% fra 2018. Tilgjengeliggjøring av tall og fakta om norsk reiseliv er nedfelt i vår strategi. Landingssiden «Tall og fakta» ble lansert i april 2019, og har siden da hatt 11 394 unike besøk.

2 Styrke lønnsomheten hos medlemsbedriftene

NHO Reiselivs mål er å øke lønnsomheten i næringen og hos medlemsbedriftene blant annet gjennom å styrke produktet, høyne kompetansen, forbedre innkjøpsordningene, utnytte muligheten fra digitalisering (inkludert i det offentlige) og bli flinkere til å utvikle et marked med gode priser i hele landet, hele året.

I 2019 har vi jobbet med å levere tiltak som skal styrke lønnsomheten hos medlemmene. Gjennom strategisk kommunikasjonsarbeid har vi belyst bransjens økonomiske situasjon og den lave lønnsomheten. En dobling av næringen er ikke mulig uten gode og stabile rammebetingelser og tilrettelegging fra myndighetenes side. Å sørge for at inntektene fra Airbnb-utleie blir innrapportert og skattlagt, å hindre en mva-økning på overnatting og transport samt offentlige anskaffelser har vært prioriterte saker i 2019.

Vi har også startet opp et ambassadørprogram i alle våre reiselivsregioner, og har fått en rekke gode, lokale talspersoner over hele landet som er synlig i mediebildet og overfor lokalpolitikere.

3 Sikre bedre og smartere rammebetingelser

I 2019 har NHO Reiseliv jobbet for å få gjennomslag for prioriterte endringer i rammebetingelser. Vi har jobbet for å sikre gjennomføring av tiltakene i reiselivsmeldingen, etablere dialog og sikre gjennomslag for et konkurransedyktig og forutsigbart skatte- og avgiftsregime, sikre mer digitale, risikobaserte og koordinerte tilsyn og utrede mer fleksible arbeidstidsordninger i dialog med arbeidstakerne og politiske myndigheter.

4. Styrke næringens anseelse og stolthet

I 2019 har vi jobbet for at reiselivsnæringen får den oppmerksomheten, anerkjennelsen og de rammebetingelsene som næringens mange tusen bedrifter fortjener. Vi har jobbet målrettet for å posisjonere reiselivet som en moderne næring i vekst.

Vi har jobbet mye med å få frem næringens betydning for alle landets kommuner, både for kommunenes skatteinngang fra lønnstagerne og kommunens evne til økt innbyggertall gjennom nye arbeidsplasser. Reiselivet er en av de viktigste private jobbskaperne i Norge. Det å skape flere jobber er hovedprioritet både for regjeringen og NHO. En arbeidsintensiv næring som reiseliv har derfor vesentlig betydning for Norge, selv med dagens moderate driftsmarginer. At reiselivet er en næring i sterk vekst som bidrar til verdiskaping, arbeidsplasser, økt bolyst og store skatteinntekter til kommunene, skal tydeliggjøres for å styrke næringens omdømme ytterligere.

I 2019 fikk vi utarbeidet en rapport fra byrået Stakeholder som kartlegger klimagassutslipp knyttet til norsk reiseliv. Rapporten konkluderer med at kun tre prosent av det samlede utslippet fra reiseliv kommer fra overnatting og servering. Det er mer enn fire ganger mindre enn norsk olje- og gassutvinning, tre ganger mindre enn industri og bergverk og betydelig mindre enn privatbiler og norsk jordbruk. Med andre ord, overnatting og servering er i ferd med å bli en nullutslippsbransje.

5. Flere og mer fornøyde medlemmer

NHO Reiseliv ønsker å være den mest foretrukne alliansen for reiselivsbedriftene. Målsettingen er å oppnå flere og mer fornøyde medlemmer. I 2019 har vi jobbet med å styrke medlemstilbudet gjennom bedre dialog og direktekommunikasjon med medlemmene, samt å skape arenaer for erfaringsutvikling på tvers.

Slik som i fjor har vi fortsatt arbeidet med utviklingen av digitale arbeidsgiverservice- og tjenester. Gjennom NHO Reiselivs nettside og Arbinn.no får medlemmene en mobiltilpasset veileder som forenkler deres hverdag.

Møter i NHO Reiselivs syv ulike bransjeforum er et annet tiltak. Bransjeforumene fungerer som medlemmenes nasjonale møteplasser. Hver enkelt bransje inviteres, minst to ganger i året, til en samling med dialog og innspill om næringspolitiske saker og bransjespesifikke temaer. I 2019 har vi gjennomført 11 bransjesamlinger med totalt 350 medlemmer. I november inviterte vi til «Reiselivets Bransjedag» i Næringslivets hus. Dette var en stor suksess og vil gjentas i november 2020.

«Vi og verden – på vei til deg?» var tema for NHO Reiselivs årskonferanse 2019, som ble arrangert på Clarion Hotel The Hub i Oslo. Det var over 700 deltakere på konferansen. Evalueringen i etterkant viser at 79 prosent av deltakerne svarte «svært stor grad» og «stor grad» på spørsmålet om konferansen svarte til forventningene. 85 prosent svarte at de vil delta på årskonferansen 2020.

NHO Reiseliv er medarrangør av tre nasjonale konferanser; Snowballkonferansen på Lillehammer, Norwegian Digital Travel Conference i Kristiansand og Norsk Opplevelseskonferanse som ble arrangert i Lofoten. NHO Reiseliv er en viktig alliansepartner og bidrar til både innhold og medieoppmerksomhet om konferansene.

Tariffoppgjøret 2019

Tariffoppgjøret 2019 var et mellomoppgjør, hvor forhandlingene ble ført sentralt mellom LO/NHO. Oppgjøret ble kostbart for reiseliv. For hele LO/NHO-området ble det beregnet til å utgjøre 3,2 prosent. For Riksavtalens vedkommende ble det gitt et sentralt tillegg på noe over 6 kroner per time inkludert garantiordningen, noe som gir høyere prosentøkning enn NHO forøvrig.

I tillegg føres lokale forhandlinger i etterkant av det sentrale oppgjøret, men når rammen allerede er oppbrukt i det sentrale oppgjøret, er det lite å gi lokalt. Ifølge Teknisk beregningsutvalg utgjorde beregnet årslønnsvekst fra 2018 til 2019, 2,8 prosent for arbeidere innen hotell og restaurant, tilsvarende som for LO/NHO området. Tallene fra 2019-2020 er ikke kjent.

Tariffoppgjøret i 2019 ble det tredje sentrale oppgjøret på rad. Dette har vist seg å være utfordrende for NHO Reiseliv, da det erfaringsvis blir gitt større lavlønnsstillegg for bransjer som reiseliv i sentrale oppgjør, enn det gis i forbundsvis oppgjør der NHO Reiseliv selv forhandler avtalen.

Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale (Riksavtalen)

Høsten 2017 ble deler av Riksavtalen vedtatt allmenngjort for alle serverings- og overnattingsbedrifter, uavhengig av om de har tariffavtale eller ikke. Den nye forskriften ble iverksatt 1. januar 2018, til tross for at NHO Reiseliv i sitt høringssvar gikk sterkt imot forslaget. Vi pekte blant annet på at lønnsdannelse bør skje fritt mellom arbeidstakere og arbeidsgivere, eventuelt mellom arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner. På begjæring fra LO, ble forskriften besluttet videreført etter hovedoppgjøret våren 2018, med nye økte minstelønnsatser. Satsene i forskriften økte ytterligere etter mellomoppgjøret 2019.

NHO Reiseliv ser det som uheldig at den allmenngjorte voksensatsen har økt med nesten 11 kroner på halvannet år. Vi frykter store negative konsekvenser, herunder tap av arbeidsplasser, særlig i distriktene. Minstelønnsordningen kan også påvirke bedrifters og ansattes interesse for å lage Tariffavtale, da de uansett omfattes av minstelønnsavtalen.

Næringspolitisk arbeid

NHO Reiseliv skal være reiselivsaktøren med størst næringspolitisk gjennomslagskraft. Som en oppfølging til kampanjen «Kommunens beste venn» fra 2018, etablerte vi et ambassadør-program i 2019. Dette er et nettverk av gode, lokale talspersoner blant medlemsbedrifter over hele Norge som fronter våre saker inn mot egne lokale myndigheter, fylkets stortings-representanter og styrker båndene til lokale politikere og kommuner.

NHO Reiseliv har arrangert heldagskurs for alle ambassadørene der de har fått opplæring i myndighetskontakt og medietrening. Den viktigste saken ambassadørene skal jobbe med er å hindre en ytterligere momsøkning på overnatting og servering. Så langt har flere av ambassadørene vært i kontakt med egne lokale myndigheter, som igjen har bidratt til en større politisk bevissthet om hvilke konsekvenser en ytterligere momsøkning vil få for reiselivet.

I 2019 var det kommunevalg i Norge og organisasjonen jobbet mye med myndighetskontakt og kommunikasjon knyttet til reiseliv og lokal betydning. NHO Reiseliv har hatt en rekke møter med regjeringsmedlemmer, departementsansatte og stortingspolitikere om mange reiselivssaker, og vi har avgitt en rekke hørings svar til ulike myndigheter. Vi har hatt møter med lokalpolitikere i alle landets store byer, samt en rekke andre kommuner. Vi har gitt innspill til partiledersprogrammet i kommunene, et såkalt «drømmekapittel for reiselivet».

Noen sentrale saker for 2019 gjennomgås nedenfor:

Ingen momsøkning i 2019

I mai 2019 la et utvalg frem NOUen «Enklere merverdiavgift med én sats» som anbefalte at Norge skal få én momssats på 23 eller 25 prosent. NHO Reiseliv har vært svært tydelige i sine uttalelser om hvor skadelig dette forslaget vil være for norsk reiselivsnæring. Samme dag som forslaget ble kjent var NHO Reiseliv først ute i Dagens Næringsliv med flere berørte medlemmer, og vi leverte et hørings svar til Finansdepartementet.

Det ble heldigvis ingen økning i overnattingsmomsen på dagens 12 prosent da regjeringen la frem statsbudsjettet for 2020. Overnattingsmomsen har imidlertid økt med 50 prosent, fra 8 til 12, siden 2016.

At momssatsen ikke ble endret var en seier for NHO Reiseliv, og viste at reiselivets mange advarsler om hvilke konsekvenser en momsøkning vil få for bedriftene, var blitt tatt til følge. Regjeringen og Finansdepartementet har imidlertid en uttalt ambisjon om å «forenkle» merverdiavgiftssystemet med mål om å redusere antall satser.

NHO reiseliv ønsker samme sats for «sit down» og «take-away» på spisesteder. Norge har imidlertid overnattingsmoms på 12 prosent. Det er allerede høyere enn gjennomsnittet for momsen hos våre europeiske konkurrenter, som ligger på 11,25 prosent.

Formuesskatt

Formuesskatten er blitt noe redusert siden Reiselivsmeldingen ble lagt frem. Den lenge lovede verdsettelsesrabatten i formuesbeskatningen av norskeide hoteller (fra Reiselivsmeldingen 2017) ble omtalt i statsbudsjettet for 2019, men ikke nevnt i budsjettet for 2020.

Det ser etter fremleggelsen av budsjettet for 2020 ut til at man ikke vil klare å få fjernet formuesskatten, til tross for at Norge har hatt et borgerlig flertall i over seks år. NHO Reiseliv vil fortsette å legge press på regjeringen for at de skal gjennomføre sitt løfte fra Reiselivsmeldingen.

Mer rettferdige offentlige anskaffelser

I mars bistod NHO Reiseliv DIFI med å arrangere en workshop i forbindelse med deres pilotprosjekt for en dynamisk innkjøpsordning av kurs- og konferansefasiliteter.

15 medlemsbedrifter deltok på workshopen.

Innkjøpsordningen er ventet å bli tatt i bruk i begynnelsen av 2020.

I forbindelse med NHOs anskaffelseskonferanse 13. mai lanserte NHO Reiseliv en veileder for offentlige aktører som skal anskaffe rom/frokost. Veilederen er utarbeidet i samarbeid med NHO, Sykehusinnkjøp og Statens innkjøpssenter.

NHO Reiseliv har gjennom året engasjert seg i flere anbudskonkurranser fra større offentlige aktører hvor enkeltstående hotell ikke har fått konkurrere. Vi har også henvendt oss til politisk ledelse i de respektive departement og gjort dem oppmerksom på at de politiske signalene i flere nylige stortingsmeldinger ikke har blitt fulgt opp av deres underliggende etater. Temaet har også vært en hyppig gjenganger i skriftlige spørsmål stilt av stortingsrepresentanter.

Kutt i markedsføringsmidlene til Innovasjon Norge

Regjeringen kuttet støtten til markedsføring av Norge for 2020 med 51,5 millioner. Kuttet er det motsatte av det regjeringen signaliserte i Granavolden-plattformen, der regjeringen var klar på at den vil styrke merkevarebyggingen av Norge som reisemål, satse på flere helårsarbeidsplasser og markedsføre nye destinasjoner.

NHO Reiseliv la vekt på at dette var et forhastet kutt basert på et tynt, faglig grunnlag. Vi hadde forventet økte midler, ikke mindre, i en tid der norsk reiseliv vokser og skaper arbeidsplasser over hele landet. Dessverre ble kuttet stående.

Regjeringen holder sine løfter om rapporteringsplikt for Airbnb

NHO Reiseliv har i flere år kjempet for at inntektene fra Airbnb-utleie blir innrapportert og skattlagt. I 2019 har vi hatt flere møter med skattedirektøren for å diskutere innføringen, og få innsyn i prosedyrene rundt rapporteringsplikt for formidlingsselskaper. Skatteetaten har i møtene bekreftet at arbeidet går etter planen, og at rapporteringsplikt innføres fra 1. januar 2020.

NHO Reiseliv har bedt Skatteetaten om å bruke innrapporteringen til å få oversikt over skatt, i tillegg til å kartlegge omfanget av privat utleie i ulike områder. Dette er viktig for at lokale og regionale myndigheter skal få mer presis kunnskap om det totale omfanget av overnattinger i sitt nærmiljø. Det vil si noe om hvor stort reelt press populære destinasjoner opplever.

Regjeringen har også foreslått å sette et tak på 90 dager hvor man kan drive kortidsutleie i selveierleiligheter og borettslag. NHO Reiseliv deltok på høringer om dette i 2019, forslaget ble vedtatt og blir innført fra 1.1.2020.

Endring i reglene for beskatning av tips

Skattedirektoratet foreslo i februar 2018 at arbeidsgivere må behandle tips på lik linje med lønn. Dette innebærer at de må betale arbeidsgiveravgift av tips og at tips vil inngå i grunnlaget for feriepenger, sykepenger og pensjonsinnbetalinger. Sammen med NHO sentralt ba NHO Reiseliv om at forslaget ble utsatt.

Fellesforbundet og LO på sin side anbefalte forslaget. Regjeringen og LO opprettholdt forslaget og nye regler for beskatning av tips tredde i kraft fra 1.1.2019.

NHO Reiseliv brukte både høsten 2018 og vinteren og våren 2019 på å få avklart uklarheter knyttet til de nye reglene og hvordan meromkostninger på grunn av de nye reglene kunne dekkes. NHO Reiseliv fikk hentet inn en juridisk betenkning fra advokatfirmaet Wiersholm som bekreftet arbeidsgivers styringsrett over tips, slik at meromkostninger kan dekkes av inkommet tips, uten ekstra kostnader for bedriftene.

NHO Reiseliv laget et forslag til praktisk håndtering av de nye reglene som ble tilgjengelig for medlemmene våre. Finansministeren bekreftet lovligheten av NHO Reiselivs modell rett etter nyttår. Denne saken ble mye diskutert og kommentert i hele 2019.

NHO Reiseliv hadde også møter med flere politikere for å diskutere muligheten for å få fjernet kravet om å betale arbeidsgiveravgift på tips. På slutten av 2019 varslet LO og Fellesforbundet at de ønsker å ta diskusjonen om arbeidsgiver kan dekke arbeidsgiveravgift fra inkommet tips til retten.

Online Travel Agencies (OTA)

NHO Reiseliv har lenge argumentert for et forbud mot såkalte prisparitetsklausuler. Det går ut på at OTA-er som Booking.com nekter hotellene å tilby en lavere pris direkte til kundene enn den prisen som er oppgitt på bookingplattformen.

I påvente av tiltak fra Konkurransetilsynet har NHO Reiseliv tatt initiativ til å få laget en juridisk betenkning om prisparitetsklausuler. Betenkningen fra konkurranserettsspesialist og professor, Erling Hjelmeng, ved Institutt for privatrett ved Universitet i Oslo konkluderer med at prisparitetsavtaler hemmer konkurransen. Han mener at det er hjemmel i konkurranseloven for å forby avtaler eller adferd som begrenser eller er egnet til å begrense konkurransen. Et slikt forbud vil gi norske hoteller bedre konkurransevilkår og samtidig kundene bedre priser.

Følgende land i EU har allerede vedtatt lov eller praksis som støtter hotellers rett til selv å sette laveste pris: Tyskland, Østerrike, Sveits, Belgia, Frankrike og Italia.

I 2019 har NHO Reiseliv hatt møter med politisk ledelse i departementet, men de er foreløpig avventende. At vår søsterorganisasjon i Sverige, Visita, tapte rettsaken mot booking.com om denne praksisen, gjorde norske myndigheter enda mer tilbakeholde og reduserte muligheten for å få på plass en ønsket lovendring. NHO Reiseliv følger saken tett gjennom vår Europeiske organisasjon Hotrec og deres arbeid innen EU-landenes lovverk.

Bærekraftig reiseliv - Klimaregnskap for norsk reiseliv

Det er mange ulike påstander om reiselivets klimautslipp. Derfor har NHO Reiseliv sett et behov for å finne ut av hva som faktisk er riktig. Byrået Stakeholder har utarbeidet en rapport for NHO Reiseliv om hvilke klimagassutslipp som kan knyttes til norsk reiseliv og nordmenns ferie- og fritidsaktiviteter. Videre gir rapporten en oversikt over klimagassutslipp knyttet til ulike utenlandske turistgrupper og setter utslippene opp mot det forbruket som genereres i Norge.

Rapporten viser at hotell og restaurantnæringen nærmer seg nullutslipp, med et samlet CO₂-utslipp på 3,6 millioner tonn. Til sammenlikning er dette lavere enn utslipp fra norsk jordbruk (4,4), oljeindustrien (14,6), industri (12,1) og privatbiler (4,7).

I 2017 utarbeidet NHO Reiseliv, sammen med flere andre reiselivsaktører, et veikart mot et bærekraftig reiseliv. Veikartet er et innspill til regjeringens strategi for grønn konkurransekraft. Veikartet ønsket både sterkere begrensning på cruisetrafikken (lokal selvråderett for fastsettelse av max antall skip og antall passasjerer pr dag) og strengere nasjonale utslippsgrenser.

Veikartet avviste innføring av turistskatt (innføring av overnattingsskatt på hoteller). I 2019 har NHO Reiseliv, sammen med de andre organisasjonene bak veikartet, deltatt i flere møter med myndighetene om oppfølging og gjennomføring av veikartet.

Havfisketurisme

NHO Reiseliv har de siste årene jobbet mer og mer med havfisketurisme. I 2019 fikk NHO Reiseliv gjennomslag for at bøtene for fiskesmuglere dobles. Norske turistfiskebedrifter er seriøse og ønsker å få bukt med smugling og tyvfiske. Her har bransjen fått fullt gjennomslag. I oktober møtte NHO Reiseliv fiskeriminister Harald T. Nesvik for å diskutere videre havfiskereguleringer. NHO Reiseliv leverte så et skriftlig innspill til Fiskeridepartementet om forslag til videre regulering. Saken er fremdeles på høring.

Opplevelsesturisme og transport

NHO Reiseliv har fått gjennomslag for at førerkort som er utstedt utenfor EØS skal være gyldig i seks måneder og ikke tre måneder – slik som i dag. Endringen kom på plass sensommeren 2019. Løyvefritak for opplevelsesbedrifter var i 2019 fortsatt en viktig rammebetingelse som også ga mye unødvendig uro, særlig på grunn av treg saksbehandling i enkelte fylkeskommuner. I 2019 ble det vedtatt nye endringer i regelverket for drosjer, som vil tre i kraft 1.6.2020.

Bilutleie

NHO Reiseliv har sammen med Avinor jobbet for å få endret betingelsene for bilutleieselskapene. Menon Economics har, på oppdrag fra NHO Reiseliv, laget en rapport som viser at det er store kapasitetsutfordringer og høyere priser i bilutleiebransjen på sommeren. Rapporten viser at en liten justering av MVA-regelverket vil bidra til vekst i reiselivsnæringen i hele landet. Staten vil også få økte momsinntekter. NHO Reiseliv har hatt møter med både regjeringen og opposisjonen for å få gehør for endringen. Flere politikere i opposisjonen er positive, men foreløpig har regjeringen avvist å justere regelverket. Saken ble i samråd med bilutleieselskapene vedtatt avsluttet i 2019.

Samtidig har NHO Reiseliv og bilutleieselskapene hatt flere gode møter for å diskutere videre utvikling av mobilitysektoren og hvilke saker som skal jobbes med videre, deriblant ladestasjoner for elbiler, parkeringsregler og regler rettet mot aktører innen bildeling.

Brannavstander på campingplasser

På oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) foreslo Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) en økning i minimumsavstanden mellom enheter på campingplasser fra tre til fire meter. NHO Reiseliv mente forslaget inneholdt uklarheter som måtte tydeliggjøres nærmere.

I vårt høringssvar skrev vi at grensen på fire meter mellom hver campingenheter er ok for nyetablerte plasser, men at direktoratet må avklare hvilke regler som skal gjelde i overgangen mellom gammelt og nytt regelverk.

De nye sikkerhetsreglene skulle etter planen gjelde fra 1. juli 2019, men ble, etter kritikk fra NHO Reiseliv og andre, utsatt. Flere i næringen var usikre på hvilke konsekvenser de foreslåtte endringene ville få. Departementet går nå grundig gjennom innspillene. Det betyr også at det ikke lenger er aktuelt å la de nye sikkerhetsreglene gjelde fra 1. juli 2019. Reglene er enda ikke ferdigbehandlet.

Havfisketurisme

NHO Reiseliv har de siste årene jobbet mer og mer med havfisketurisme. I 2019 fikk NHO Reiseliv gjennomslag for at bøtene for fiskesmuglere dobles. Norske turistfiskebedrifter er seriøse og ønsker å få bukt med smugling og tyvfiske. Her har bransjen fått fullt gjennomslag. I oktober møtte NHO Reiseliv fiskeriminister Harald T. Nesvik for å diskutere videre havfiskereguleringer. NHO Reiseliv leverte så et skriftlig innspill til Fiskeridepartementet om forslag til videre regulering. Saken er fremdeles på høring.

Opplevelsesturisme og transport

NHO Reiseliv har fått gjennomslag for at førerkort som er utstedt utenfor EØS skal være gyldig i seks måneder og ikke tre måneder – slik som i dag. Endringen kom på plass sensommeren 2019. Løyvefritak for opplevelsesbedrifter var i 2019 fortsatt en viktig rammebetingelse som også ga mye unødvendig uro, særlig på grunn av treg saksbehandling i enkelte fylkeskommuner. I 2019 ble det vedtatt nye endringer i regelverket for drosjer, som vil tre i kraft 1.6.2020.

Bilutleie

NHO Reiseliv har sammen med Avinor jobbet for å få endret betingelsene for bilutleieselskapene. Menon Economics har, på oppdrag fra NHO Reiseliv, laget en rapport som viser at det er store kapasitetsutfordringer og høyere priser i bilutleiebransjen på sommeren. Rapporten viser at en liten justering av MVA-regelverket vil bidra til vekst i reiselivsnæringen i hele landet. Staten vil også få økte momsinntekter. NHO Reiseliv har hatt møter med både regjeringen og opposisjonen for å få gehør for endringen. Flere politikere i opposisjonen er positive, men foreløpig har regjeringen avvist å justere regelverket. Saken ble i samråd med bilutleieselskapene vedtatt avsluttet i 2019.

Samtidig har NHO Reiseliv og bilutleieselskapene hatt flere gode møter for å diskutere videre utvikling av mobilitysektoren og hvilke saker som skal jobbes med videre, deriblant ladestasjoner for elbiler, parkeringsregler og regler rettet mot aktører innen bildeling.

Brannavstander på campingplasser

På oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) foreslo Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) en økning i minimumsavstanden mellom enheter på campingplasser fra tre til fire meter. NHO Reiseliv mente forslaget inneholdt uklarheter som måtte tydeliggjøres nærmere.

I vårt høringssvar skrev vi at grensen på fire meter mellom hver campingenheter er ok for nyetablerte plasser, men at direktoratet må avklare hvilke regler som skal gjelde i overgangen mellom gammelt og nytt regelverk.

De nye sikkerhetsreglene skulle etter planen gjelde fra 1. juli 2019, men ble, etter kritikk fra NHO Reiseliv og andre, utsatt. Flere i næringen var usikre på hvilke konsekvenser de foreslåtte endringene ville få. Departementet går nå grundig gjennom innspillene. Det betyr også at det ikke lenger er aktuelt å la de nye sikkerhetsreglene gjelde fra 1. juli 2019. Reglene er enda ikke ferdigbehandlet.

Vaktloven

Etter flere møter og lobbyarbeid fra NHO Reiseliv, konkluderte justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen (Frp), før jul 2018 med at kravet om opplæring på 120 timer for ordensvakter var for høyt. Ny ordning iverksettes kun for de profesjonelle vekterne.

I hele 2018 deltok NHO Reiseliv i en arbeidsgruppe satt ned for å redusere timeantallet, som til slutt ble 80 timer, noe NHO Reiseliv fortsatt mente var for høyt. Regelverket skulle egentlig tre i kraft 1.1.2019, men er blitt utsatt på ubestemt tid. NHO Reiseliv har hatt flere møter med myndighetene i 2019 og signalene er at NHO Reiseliv får gehør for at kravet til antall timer for utdanning skal ytterligere ned.

Representantforslag som kunne gitt dramatiske konsekvenser

Det politiske arbeidet i 2019 var mindre spent enn i 2018, fordi man har en flertallsregjering. NHO Reiseliv valgte likevel å engasjere seg særlig i to representantforslag:

Lovforslag fra Senterpartiet som ville gjort det vanskeligere for bedrifter å si nei til kontanter

Representantforslaget gikk ut på at forbrukere alltid skal ha rett til å betale kontant opptil grensen på 40.000 kroner som står i hvitvaskingsloven.

I forslaget lå det også at aktører som ikke tillater kontant betaling, skal kunne straffes med bøter eller fengsel i inntil tre måneder. Et flertall på Stortinget sa nei til lovforslaget. NHO Reiseliv kunne konstatere at forarbeidet vi hadde gjort siden før sommeren 2019, hadde bidratt til at forslaget ikke ville få flertall.

Forslag om innstramming i regelverk om innleie fra bemanningsforetak

Et representantforslag fra AP anbefalte ytterligere innstramminger i regelverket om innleie fra bemanningsforetak. NHO Reiseliv mener at forslaget om ytterligere innstramminger vil få uheldige konsekvenser, at reiselivsbedrifter er utsatt for store svingninger i arbeidsmengde og har behov for å dekke opp arbeidstopper med midlertidig ansettelse.

Innleie fra bemanningsforetak er et viktig supplement til direkte midlertidig ansettelse for mange av bedriftene, særlig for distriktshotell. Forslaget ville i praksis stenge denne innleieadgangen.

Arbeidsmiljø og personale

Styret anser arbeidsmiljøet som godt. Det har ikke vært arbeidsrelaterte skader eller ulykker i løpet av regnskapsåret. NHO Reiseliv er IA-bedrift, og samlet sykefravær i 2019 var 3,1 %, mot 1,7 % i 2018. I 2019 fordeler korttids- og langtidssykefraværet seg på henholdsvis 0,77 % og 2,31 %. Tilsvarende tall for 2018 var 0,62 % og 1,07 %. Økningen i langtidssykefravær skyldes i det vesentligste svangerskapsrelatert sykefravær, hvor tilfellene i mindre grad vil være relevant for 2020. Gjennomsnittlig sykefravær siste fem år er 2,0 %.

Innkjøpskjeden har i 2019 økt antall ansatte med én, for å rekruttere flere medlemmer til NHO Reiseliv, samt for å øke antall medlemmer og omsetning i Innkjøpskjeden. Videre har Camping økt antall ansatte fra én til to, for økt tilstedeværelse og utvikling av bransjen.

NHO Reiseliv er ikke tilknyttet en bedriftshelsetjeneste, men dekker utgiftene til en årlig legeundersøkelse for de ansatte.

NHO Reiseliv har en vedtatt seniorpolitikk for ansatte over 62 år. Ingen ansatte benyttet seg av denne i 2019. Styret ser imidlertid ordningen og tilbudet som positivt for den ansatte, så vel som for organisasjonen.

Likestilling

NHO Reiseliv praktiserer likestilling mellom kvinner og menn. Per 31.12.2019 er det ansatt 58 % kvinner og 42 % menn i administrasjonen. Det er en jevn fordeling av kvinner og menn i ledende stillinger. Administrerende Direktør og Avdelingsdirektørene er fordelt 50/50 på kvinner og menn.

I styret er det 29 % kvinner og 71 % menn. Inkludert fast møtende varamedlemmer er fordelingen 38 % kvinner mot 62 % menn.

Miljørapportering

Ut fra vår vurdering, forurenses ikke organisasjonen det ytre miljø. NHO Reiseliv har gjennom Innkjøpskjeden en pådriverrolle for å bidra til en mer bærekraftig reiselivsnæring. Et eget initiert program gjennomgår hvordan Innkjøpskjedens leverandører til overnattings- og serveringsbedriftene ivaretar etiske, miljømessige og moralsk forsvarlige prinsipper i sin drift og produksjon. NHO Reiseliv er deleier i Matvett AS, der matbransjen står samlet for å redusere matsvinnet i Norge med 30% innen 2025. Medlemmene utgjøres i hovedsak av overnattingsbedrifter, serveringsbedrifter, destinasjonsselskaper og opplevelses-bedrifter som nærmer seg nullutslipp for bransjen som helhet (jfr Stakeholder-rapport 2019)

Regnskap og økonomi

I henhold til regnskapsloven § 3-3 bekrefter styret at grunnlaget for fortsatt drift er til stede. Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger resultatprognoser for 2020 og de langsiktige prognoser for årene fremover. Foreningen er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Regnskapet for NHO Reiseliv presenteres sammen med regnskapet for Servicekontoret, Opplysnings- og Utviklingsfondet, Konfliktfondet og Regionforeningene, og lokallagene. Regnskapene for disse enhetene føres separat, og midlene er satt inn på egne bankkonti, men er i henhold til vedtektene en del av NHO Reiseliv.

NHO Reiseliv rapporterer etter kravene til øvrige foretak. Dette medfører konsolideringsplikt for datterselskaper, og NHO Reiseliv avlegger derfor konsernregnskap. NHO Reiseliv region Nord-Norge eier datterselskapet Reiseliv i Nord AS. Det er dette datterselskapet som utgjør forskjellen på NHO Reiseliv og NHO Reiseliv Konsern.

NHO Reiseliv Konsern

Regnskapet viser et overskudd på TNOK 6.498, som i det vesentligste skyldes styrking av Konfliktfondet med et resultat på TNOK 5.791. Ser man bort fra konfliktfondet, viser den øvrige driften inkludert finansinntekter et overskudd på TNOK 707 (TNOK 1.458 i 2018). Samlede driftsinntekter i konsernet utgjorde TNOK 99.099, driftskostnader TNOK 96.594 og resultat av finansposter TNOK 3.851. Årets skattekostnad var TNOK -97. Kontingentinntekter har grunnet medlemsvekst økt med TNOK 1.758 (5,1 %) fra 2018.

Avdeling NHO Reiseliv

Regnskapet viser et overskudd på TNOK 432. Samlede driftsinntekter utgjorde TNOK 14.773, driftskostnader TNOK 15.553 og resultat av finansposter TNOK 1.212. Kontingentinntekter har økt med TNOK 615 (5,1 %) fra 2018.

Avdeling NHO Reiseliv Servicekontor

Regnskapet viser et underskudd på TNOK 515. Samlede driftsinntekter utgjorde TNOK 83.239, driftskostnader TNOK 84.947 og resultat av finansposter TNOK 1.095. Årets skattekostnad var TNOK -97. Kontingentinntekter har økt med TNOK 1.142 (5,1 %) fra 2018. Regnskapet er presentert i egen note.

Innkjøpskjeden

NHO Reiseliv Innkjøpskjeden er et uavhengig interessefellesskap med formål å fremforhandle konkurransedyktige innkjøpsbetingelser på varer og tjenester. På vegne av medlemmene mottar Innkjøpskjeden bonus fra alle grossister og leverandører som i hovedsak tilbakebetales til medlemmene en gang per år. Noe av disse inntektene benyttes til å drifte innkjøpsavdelingen for verving og medlemskontakt som for tiden har 25 ansatte, samt til vedlikehold og forbedring av avtalene.

Innkjøpskjeden har i 2019 økt antall ansatte med 1, for å rekruttere flere medlemmer til NHO Reiseliv, samt for å øke antall medlemmer og omsetning i Innkjøpskjeden. Styret har godkjent en plan for videre strategi, som innebærer økende antall medlemmer og økt omsetningsvekst.

Ved årets slutt var det 2932 medlemmer av Innkjøpskjeden, inklusive medlemmer fra andre NHO-organisasjoner. Totalt er 2026 medlemmer i NHO Reiseliv også medlemmer i Innkjøpskjeden.

NHO Reiselivs Opplysnings- og Utviklingsfond

Regnskapet viser et overskudd på TNOK 615, og er vist i egen note. Samlede overføringer fra NHO utgjorde TNOK 3.915. Drifts- og aktivitetskostnader beløper seg til TNOK 3.360, og renteinntekter TNOK 59. Tilsvarende resultat i fjor var TNOK 784.

NHO Reiselivs Konfliktfond

Regnskapet for fondets 17. driftsår viser et overskudd på TNOK 5.791, og er vist i egen note. Tilsvarende resultat i fjor var et overskudd på TNOK 3.680. Endringen skyldes i det vesentligste økt avkastning på fond.

Konfliktfondets midler er ved utgangen av 2019 TNOK 22.371. Styret i NHO Reiseliv har besluttet at konfliktfondet skal bygges opp til TNOK 30.000, i tråd med NHO Reiselivs vedtekter, i perioden 2017-2022. Dette utgjør 0,3 promille av siste års lønnsutbetalinger for våre medlemmer.

NHO Reiselivs regionforeninger

Regnskapene for regionforeningene er underlagt hver regionforenings styre. Regnskapenes hovedtall vises i egen note. For nærmere opplysninger kan det tas kontakt med regionforeningene direkte. Det fremkommer av regionforeningens navn hvor regionforeningen har sitt geografiske virke.

Samlet viser regnskapene for regionforeningene et overskudd på TNOK 379. Samlede inntekter utgjorde TNOK 2.867, driftskostnader TNOK 2.555 og resultat av finansposter TNOK 66. Inntektene til regionforeningene består i hovedsak av overførsler fra NHO Reiseliv, til dekning av de årlige kostnadene.

Finansforvaltning og likviditet

NHO Reiselivs styre har besluttet å investere noe av overskuddslikviditet i NHOs Landsforeningsfond, som er underlagt de årlige finansplaner og retningslinjer som NHOs styre fastsetter.

Samlet gevinst for investeringene i NHOs Landsforeningsfond i 2019 ble TNOK 2.495, hvorav TNOK 1.133 er bokført i NHO Reiseliv og TNOK 1.362 er bokført i NHO Reiselivs Konfliktfond. Verdien av investeringene pr 31.12.2019 er TNOK 35.809, mot TNOK 25.815 i fjor. Endringen skyldes økt investering i fondsandeler i NHO Reiselivs Konfliktfond, samt årets avkastning.

Finansinntekter fra midler som opprinnelig stammer fra tidligere overskudd fra driften (NHO Reiseliv og NHO Reiseliv Servicekontor), benyttes til spesifikke prosjekter og andre kostnader til medlemmenes beste, etter styrets beslutning. Dette gjelder så vel renter fra bankinnskudd og overskudd fra investeringer.

Kontantstrømmen fra operasjonelle aktiviteter viser TNOK 6.680, hvorav resultat før skatt er på TNOK 6.401. Endringen skyldes hovedsakelig endring i kortsiktig gjeld og fordringer, knyttet til utbetaling av leverandørbonus.

Likviditetsbeholdningen pr 31.12.2019 er TNOK 158.551, en økning på TNOK 6.347 gjennom året.

Av sum eiendeler TNOK 263.627 er TNOK 260.275 omløpsmidler. Egenkapitalen utgjør TNOK 60.144 og gjeld TNOK 203.485, som i hovedsak gjelder kortsiktig gjeld til medlemmenes opptjente bonus i innkjøpsordningen. Egenkapitalandelen er 22,8 %, samt at foreningens omløpsmidler er likvide og vesentlig større enn kortsiktig gjeld. Styret anser NHO Reiselivs finansielle stilling som god.

Samlet resultat for 2019 utgjør TNOK 6.498, mot fjorårets resultat på TNOK 5.138.

NHO Reiseliv - resultatutvikling

For 2019 var resultatet av driften (eksklusiv Konfliktfondet) inkludert regionapparatet og finansinntekter TNOK 911, et resultat styret er godt fornøyd med.

NHO Reiseliv - årsresultat og disponering

Styret foreslår følgende disponering av årets resultat:

Overført til egenkapital NHO Reiseliv Konfliktfondet	TNOK		5.791
Overført til egenkapital NHO Reiseliv	TNOK	432	
Overført til egenkapital NHO Reiseliv Servicekontor	TNOK	-515	
Overført til egenkapital NHO Reiseliv Opp/Ut-fond	TNOK	615	
Overført til egenkapital NHO Reiseliv Reg. foreninger	TNOK	379	
		<u>911</u>	<u>911</u>
Sum disponert i NHO Reiseliv	TNOK	6.702	

Fremtidsutsikter

Resultatet for NHO Reiseliv er særlig påvirket av kontingentutviklingen og utviklingen i finansmarkedene og kronekursen. I januar 2020 ble Korona-viruset fra Kina den største globale økonomiske krisen siden finanskrisen i 2008.

Smitten har spredd seg til hele Europa og globalt, og berører alle verdens børser med særlig belastning på reiseliv og flyselskaper. Hele årsresultatet for 2020 for reiselivsnæringen vil bli berørt, og slå sterkt inn på reiselivets årsumsetning.

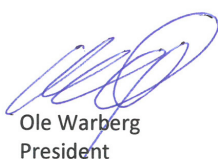
Styret forventer at vår mulighet til videre medlemsrekruttering i en krevende tid er til stede også i årene fremover. NHO Reiseliv er en kompetanseorganisasjon som kan gi viktige bidrag til økt medlemsservice i tiden som kommer. Styret antar at også 2020 vil by på utfordringer økonomisk for medlemsbedriftene, og derfor også for NHO Reiseliv.

NHO Reiseliv har ambisjoner om økt innflytelse og vekst i antall medlemmer, i henhold til den vedtatte strategien for 2019-2022.

NHO Reiseliv har ambisjoner om økt innflytelse og vekst i antall medlemmer, i henhold til den vedtatte strategien for 2019-2022.

Oslo, 31. desember 2019
11. mars 2020

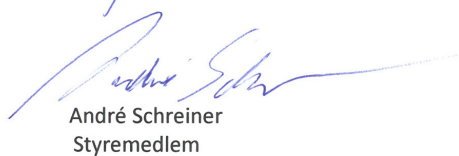
Styret for NHO Reiseliv

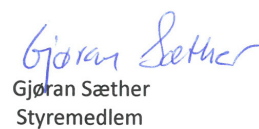
Ole Warberg
President

Morten Thorvaldsen
Visepresident

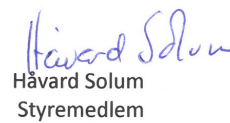
André Schreiner
Styremedlem

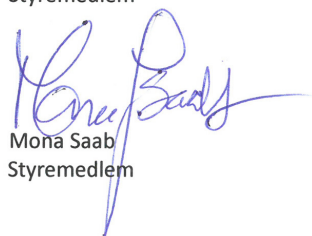
Gjørn Sæther
Styremedlem

Torild Langklopp
Styremedlem

Håvard Solum
Styremedlem

Mona Saab
Styremedlem

Kristin Krohn Devold
Adm. direktør